

Maria Zeylandowa, Aleksandra Lipińska, Krystyna Lutowa

Ląd, pow. Słupca

Informator Archeologiczny : badania 8, 176-177

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

złożoną z 4-5 belek konstrukcją ograniczającą.

Kontynuując badania w kierunku północnym uchwycono w odległości 15 m od wału podgrodzia - na obszarze 1,5 ara, ślady zabudowy drewnianej. W jej obrębie odkryto 3 budynki o zrębowej konstrukcji ścian o powierzchni około 10 m². Wewnątrz obiektów zalegała 10-15 cm warstwa mocno ubitej trzciny. Nie stwierdzono występowania w ich obrębie palenisk. Budowle te od strony południowej przylegały do ulicy z belek i dranic sosnowych. Nadopisanymi konstrukcjami zalegała 10 cm warstwa osadowa przesycona szczątkami malakologicznymi. Prawdopodobnie jest to pozostałość części gospodarczej osady /z początku względnie 1 połowy XII w./ o czym mogłaby świadczyć podana powyżej charakterystyka tych budowli a także fakt, iż w rozsypisku jednej z nich odkryto szkielet konia.

ŁĄD, pow. Słupca

Muzeum Archeologiczne
w Poznaniu

Badania prowadziła mgr Maria Zeylandowa, Aleksandra Lipińska, Krystyna Lutowa. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Poznaniu. Jedenasty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne /VIII-XIII/.

Badania prowadzone były na terenie grodu.

1/ System obronny grodu. Poszerzono ubiegłoroczny wykop, w którym odkryto płaszcz kamienny, ułożony w regularne rzędy, równoległe do kierunku przebiegu wału. Dotarto do pierwszych warstw drewna zachowanych w postaci dość dobrze widocznych smug. Dotychczas /w innym wykopie, w gdzie stwierdzono identyczną konstrukcję kamienną/ nie robiono przecięcia przez wał kamienny. Badania na tym wykopie i nad tym zagadnieniem nie są zakończone.

2/ Kontynuowano badania na arze 169, znajdującym się w najwyższej części grodziska. Odkryto tam 17 szkieletów /dalszy ciąg cmentarzyska/ z których kilka wyposażonych było w kabłączki skroniowe i pierścionki.

Nad szkieletami występowała warstwa ciemnej ziemi z dużą ilością ceramiki. Odkryto też ostrogę z 4-graniastym kolcem. Tylko w przypadku dwóch szkieletów udało się zaobserwować, iż są wkopane w warstwę zalegającą nad nimi.

W odległości około 800 m na północ od grodziska, na tzw. Suchej Górze, małym wydmywym wyniesieniu położonym również w pradolinie Warty, zrobiono sondaż, odkrywając dwie jamy z ceramiką "grubej roboty" o formach nawiązujących do okresu wpływów rzymskich.

Po zakończeniu badań wykopaliskowych, już w sezonie jesiennym przeprowadzono na grodzisku badania magnetometryczne.

Badania wykopaliskowe będą kontynuowane.

LEDNICA, pow. Gniezno

Muzeum Początków Państwa
Polskiego na Lednicy

Badania prowadził mgr Jerzy Łomnicki, mgr Mateusz Łastowiecki. Finansował Wydział Kultury i Sztuki w Poznaniu. Szósty sezon badań. Podgrodzie, wczesnośredniowiecze.

Kontynuowano prace we wschodniej części podgrodzia. Celem badań było wyjaśnienie chronologii i funkcji odkrytych w roku ubiegłym konstrukcji drewnianej, oraz poznanie pierwotnej morfologii tej części wyspy.

Założono wykopy 25 x 5 oraz 10 x 2,5 m biegnące od brzegu jeziora w kierunku zachodnim, przylegające do wykopów ubiegłorocznych. Pod darnią na całej odkrytej powierzchni wystąpiły drobne kamienie nie tworzące jednak zwartych układów. Niżej zalegała warstwa ciemnej ziemi z dużą ilością skorup i kości zwierzęcych oraz śladami spalenizny i palenisk. W warstwie tej datowanej na XII wiek udało się uchwycić fragment 2,5 x 4 m klepiska glinianego chaty.

Pod warstwą II na całej powierzchni wykopów /z wyjątkiem sondażu przy jeziorze gdzie bezpośrednio pod warstwą II wystąpił żółty piasek-calec/ zalega warstwa spalenizny /IIa/ będąca przypuszczalnie warstwą pożarową z I połowy wieku XII. W warstwie tej z dużą ilością ułamków naczyń całkowicie obtaczanych, przedmiotów z rogu i kości, fragmentów przedmiotów żelaznych - noży gwoździ, okuć, brązowego kabłączka skroniowego, występują wyraźne ślady kamiennych palenisk.

Poniżej warstwy spalenizny odkryto w części zachodniej wykopów fragmenty 3 "klepisk" o zarysie prostokątnym przypuszczalnie podłogi gliniane domostw. Przy jednym z nich stwierdzono negatyw płytkiego fundamentu szerokości 30 cm wypełnionego piaskiem. Na dwóch pozostałych odkryto paleniska kamienne średnicy 80-100 cm. Wyposażenie obiektów stanowiły ułamki naczyń glinianych całkowicie obtaczanych /XI/XII w./, fragmenty grzebienia rogowego, nity brązowe, dwie słabo czytelne monетки przypuszczalnie srebrne, przęśliki gliniane i z łupku oraz sześcioboczne paciorki z krwawnika. W narożniku, na spągu jednej z chat znajdował się fragment szkieletu młodego konia /?/.

Warstwa IIc zalegała na ciemno brunatnej torfowiastej ziemi w której pojawiać zaczynają się konstrukcje drewniane drogi /?/ szerokości około 5 m wykonanej z dranic, biegnących od przypuszczalnego przyczółka wschodniego mostu w kierunku południowo-zachodnim.